

History of Lithuanian Medicine and Pharmacy (December 15, 2017, Kaunas, Lithuania): Book of abstracts. – P. 104.

УДК 65: 334 : 316.354 : 316.42 (614.2 + 615.1)

ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Посилкіна О.В., Братішко Ю.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Сьогодні проблема впровадження соціально відповідальної моделі ведення фармацевтичного бізнесу набуває все більшої актуальності як за кордоном, так і в Україні.

Останнім часом на фармацевтичних підприємствах (ФП) активно створюються посади та відділи з управління соціально відповідальною діяльністю. Але через відсутність в Україні досвіду і навчально-методичних розробок з підготовки у закладах вищої освіти (ЗВО) відповідних фахівців, ФП вимушенні наймати на посади менеджерів із соціальної відповідальності непрофільних фахівців, що суттєво уповільнює реалізацію соціально відповідальної моделі діяльності вітчизняних фармацевтичних виробників.

Питання управління соціальною відповідальністю бізнесу були започатковані такими відомими науковцями як Bowen H. R. [1], Davis K. [2], Carroll A. B. [3].

В Україні проблеми управління корпоративною соціальною відповідальністю розробляються у роботах Колота А. М., Калінську Т. В., Мельника С. В. та інших.

У фармації окремі аспекти управління соціально відповідальною діяльністю ФП розглянуті у роботах Котвіцької А. А. [4], Книша Є. Г., Mnushko З. М., Толочка В. М. [5], Немченко А. С., Пономаренка М. С., Гудзенка О. П., Громовика Б. П., Ткаченко Н. О. та інших вчених.

Але, не зважаючи на значний науковий внесок цих науковців, недостатньо опрацьованою залишається проблема підготовки фахівців у сфері управління соціальною відповідальністю з урахуванням специфіки фармацевтичної галузі і в умовах імплементації в Україні європейських норм щодо соціального захисту та соціального забезпечення населення.

Як показав проведений аналіз, у працях фахівців досліджуються існуючі форми соціальної відповідальності ФП, здійснюються спроби обґрунтuvати методи та інструментарій управління соціальною відповідальністю. Але дотепер не розробленими залишаються методичні засади формування освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки відповідних фахівців.

Метою дослідження є розробка науково-методичних підходів до формування освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки менеджерів із соціальної відповідальності для потреб фармацевтичної галузі, однією з основних характеристик якої є соціальна спрямованість діяльності всіх суб'єктів ринкових відносин.

Для досягнення поставленої мети необхідним є визначення обов'язкових

та вибіркових компонент за ОПП «Управління соціальною відповіальністю», які є основою розробки навчального плану підготовки фахівців з управління соціальною відповіальністю на ФП.

Об'єктом дослідження є сукупність навчальних дисциплін у структурі підготовки фахівців із соціальної відповіальності закордоном та перелік компетентностей менеджерів із соціальної відповіальності.

Науковою новизною дослідження є формування кола обов'язкових та варіативних компонент ОПП «Управління соціальною відповіальністю» з урахуванням потреби фармації у фахівцях даного профілю.

Методи дослідження: аналіз, синтез, емпіричні методи, метод контролювання опитування, метод моделювання.

Основні результати. Отже, для фармації, яка є галузю, яка випускає продукцію особливої соціальної значущості, що безпосередньо впливає на здоров'я та якість життя людей, та в якій питання соціальної відповіальності бізнесу та відповіальності перед персоналом мають першочергове значення, актуальним є впровадження ОПП «Управління соціальною відповіальністю» в рамках спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Саме такі фахівці здатні будуть ефективно вирішувати те широке коло завдань, які сьогодні безпосередньо відносяться до компетентностей менеджера із соціальної відповіальності.

Метою ОПП «Управління соціальною відповіальністю» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння та навички з дисциплін загальної та професійної підготовки для вирішення типових задач діяльності менеджера (управителя) із соціальної та корпоративної відповіальності на відповідній посаді, включаючи управління соціальною відповіальністю діяльністю підприємств, в тому числі фармацевтичних компаній; застосування сучасних методів та моделей управління соціальними програмами та соціальними проектами, забезпечення встановлення сталих партнерських відносин зі стейкхолдерами, формування соціальної (нефінансової) звітності, здійснення безперервного соціального моніторингу та соціального аудиту на підприємствах, формування бази для включення підприємства до національних та галузевих рейтингів у сфері соціальної відповіальності для підвищення конкурентоспроможності та ділової репутації підприємств, а також здійснення науково-педагогічної діяльності.

Діяльність магістра з управління соціальною відповіальністю включає дослідницьку, планово-проектувальну, організаційну, управлінську, консультаційну, науково-дослідну та навчально-методичну функції, аналіз та діагностику підприємства, в тому числі фармацевтичного, розробку та обґрунтування рекомендацій щодо вирішення проблем функціонування і розвитку ФП, стратегічне бізнес-планування та контроль результатів його впровадження, постійне підвищення професійного рівня.

Обов'язковими компонентами (обов'язковими навчальними дисциплінами) розробленої ОПП «Управління соціальною відповіальністю» є: соціальна відповіальність суб'єктів фармацевтичної галузі, соціальний менеджмент, корпоративна культура та етика фармацевтичного бізнесу,

конкурентоспроможність фармацевтичного підприємства, управління персоналом, стратегічний та фінансовий менеджмент, управління проектами, соціальний аудит на фармацевтичному підприємстві, інноваційний менеджмент, методологія та організація наукових досліджень та інтелектуальна власність, міжнародне приватне право, інформаційні системи і технології у фармації.

Варіативними компонентами (варіативними навчальними дисциплінами) розробленої ОПП «Управління соціальною відповідальністю» є: паблік рилейшenz, маркетинговий менеджмент, міжнародні стандарти, екологічний менеджмент на фармацевтичному підприємстві, ризик-менеджмент, управління соціально-економічною безпекою фармацевтичного підприємства, корпоративне управління, міжнародний менеджмент, фармацевтичне право, трудове право.

З метою започаткування підготовки магістрів з управління соціальною відповідальністю для потреб фармації у НФаУ розроблено проект ОПП та проект навчального плану. Запропонований проект навчального плану відповідає сформованому колу професійних компетентностей, якими має володіти менеджер із соціальної відповідальності. Він розрахований на 120 кредитів ЄКТС, він містить 75 % обов'язкових та 25 % вибіркових компонент, що повністю відповідає чинному національному законодавству.

Висновки. Обґрунтована актуальність підготовки фахівців з управління соціальною відповідальністю для потреб фармації з урахуванням соціальної значущості галузі та в умовах імплементації Україною європейських норм щодо соціального захисту і соціального забезпечення населення.

Визначена мета і система освітніх компонентів за ОПП «Управління соціальною відповідальністю».

Сформований перелік обов'язкових компонент (обов'язкових навчальних дисциплін) та варіативних компонент (варіативних навчальних дисциплін) ОПП «Управління соціальною відповідальністю» є основою запропонованого проекту навчального плану для підготовки менеджерів із соціальної відповідальності у ЗВО фармацевтичного (медичного) профілю.

Список літератури

1. Bowen, H. R. Social responsibilities of the businessman / H. R. Bowen. – New York : Harper & Brothers, 1953.
2. Davis, K. Understanding the social responsibility puzzle / K. Davis // Business Horizons. – 1967. – Vol. 10, Issue 4. – P. 45-50. doi: 10.1016/0007-6813(67)90007-9.
3. Carroll, A. B. A three-dimensional conceptual model of corporate performance / A. B. Carroll // Academy of Management Rev. – 1979. – Vol. 4, Issue 4. – P. 497-505. doi: 10.5465/amr.1979.4498296.
4. Черкашина, А. В. Дослідження сучасного стану соціальної відповідальності найбільших аптечних мереж міста Харкова / А. В. Черкашина, А. А. Котвіцька // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2014. – № 3. – С. 36-42.
5. Толочко, В. М. Посилення соціальної відповідальності в діяльності

аптечних закладів України / В. М. Толочко, М. В. Зарічкова // Соціальна фармація : стан, проблеми та перспективи : міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 17–20 бер. 2014 р. / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х. : НФаУ, 2014. – С. 128-132.

УДК 615.281:616.9

ПЕРЕВРКА АНТИМІКРОБНОЇ АКТИВНОСТІ КОМПЛЕКСНОГО ДЕЗІНФЕКТАНТУ НА ОСНОВІ НАДОЦТОВОЇ КИСЛОТИ ТА БЕНЗАЛКОНІЮ ХЛОРИДУ

Пуніна Ю.О., Стрілець О.П., Блажеєвський М.Е.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Вступ. Дезінфекція - це комплекс заходів, спрямований на знищення збудників інфекційних захворювань і руйнування токсинів на об'єктах зовнішнього середовища для запобігання потрапляння їх на шкіру, слизові і ранову поверхню. Є одним з видів знезараження [4].

Існують два види дезинфекції: вогнищева та профілактична. Вогнищева дезинфекція поділяється також на дві групи, залежності від того, на якому етапі передачі збудника інфекції вона проводиться, на поточну та заключну.

Поточна дезинфекція проводиться у вогнищі інфекції в присутності хворого чи бацилоносія. Головною метою поточної дезинфекції є невідкладне знищення патогену після його виведення з організму хворого чи носія з метою запобігання поширення збудника в навколишньому середовищі.

Заключна дезінфекція проводиться в центрі інфекції після ізоляції пацієнта або носія бацил. Головна мета: повна дезінфекція об'єктів, які можуть бути забруднені інфекційними агентами.

Профілактична дезінфекція проводиться регулярно, і не залежить від наявності осередку інфекційного захворювання. Метою профілактичної дезинфекції являється запобігання виникнення розповсюдження інфекційних захворювань та скопичення збудника захворювання в оточуючому середовищі.

При проведенні дезінфекційних методик використовують два головних методи це - фізичний та хімічний. Можна також виділити ще й інший, третій метод дезінфекції — комбінований, при якому застосовуються фізичний та хімічний методи знезаражування (наприклад, прання білизни в гарячій воді з милом) або дії, які ідуть послідовно (наприклад, підготовка рук хірургічного персоналу до операції проводиться в два етапи — механічна очистка шкіри рук з милом, щіткою, теплою водою та дезінфекція рук різними дезінфікуючими засобами). Окрім того ширше на практиці користуються комбінаціями різних дезінфікуючих речовин та різних засобів, які використовуються в будь-якій послідовності [2].

За допомогою механічних методів забезпечується видалення, але не знищення мікроорганізмів. Механічні засоби знезаражування включають очистку, протирання пилу, миття, прання, вибирання, витрушування, підмітання підлоги, фільтрацію, провітрювання та вентиляцію приміщення.

Хімічні методи дезінфекції знайшли найширше застосування в практиці.